

גבולך שלום

חברה ומוגנות כהלכה

אריאל בראלי

מהדורה ראשונה

©

כל הזכויות שמורות

יוצא לאור ע"י מכון "משפט לעם"

כריכה: מרים כרמל

סדר: צחי וינוגרד

הודפס בישראל

תשפ"ה 2025

יום שני ב ניסן תשפ"ה

מכתב המלצה

זכות מיוחדת לי לכתוב הסכמה לידידי היקר הרה"ג אריאל בראלי שליט"א – רב עיה"ק בית אל תובב"א. זכות מיוחדת לכתב הסכמה לספר שעוסק בחובה שיש לציבור להגן על הנפגעים מידי הפוגעים בקדושת המשפחה, קדושת הברית. קדושה שבזכותה אנחנו זוכים לשבת בארץ הקודש. כך מלמדת אותנו התורה "כי את כל התועבת האל עשו אנשי הארץ אשר לפניכם ותטמא הארץ: ולא תקיא הארץ אתכם בטמאכם אתה פאשר קאה את הגוי אשר לפניכם". (ויקרא יח). וכל תיקון בקדושת המחנה, מחזק את ישיבתנו בארצנו הקדושה שתאיר את פניה אלינו.

ספר זה מתמודד בהרחבה עם הסוגיה המורכבת של הפגיעה המינית מנקודת המבט ההלכתית, תחום אשר טרם זכה לעיון מעמיק ומקיף בספרות ההלכתית ובכך הוא תורם להקמת התשתית התורנית לברור נושא חשוב זה. מנסיון ישיבתנו בבית הדין אנחנו יודעים שלא לכולם יש את הידע, האומץ והתוקף לעמוד מול הפוגעים.

זכיתי לשבת בבית הדין המיוחד כשהרב אריאל בראלי כיהן בו כאב בית הדין. וקיים בו פעמים רבות "נהצילו גזול מנד עשוק וכו'" ולוואי ירבו כמותו בישראל. ראיתי איך הוא מגן בתוקף על בנות ישראל מפני המתעללים בהם בשם התורה הקדושה. עושים מעשה זמרי ודורשים שכר כפנחס. קיים בהם "לא תכירו פנים במושפט פקטן פגדל תשמעון לא תגורו מפני איש" (דברים א).

יהי רצון שהספר הזה יעורר את הציבור עוד ועוד להרבות טהרה וקדושה, להרבות משפט וצדק. לקיים ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה. אמן.

בברכה,

 שמואל אליהו
 רב העיר צפת

פרופ' אביעד הכהן, נשיא המרכז האקדמי

ב"ה, ב' בניסן תשפ"ה

"כי פאָשר יקום איש על רעהו ורָצחו ורָצחו נָפֶשׁ כֵּן הַדָּבָר הַזֶּה. כִּי בַשָּׂדֶה מִצְאָה צֶעֶקָה הֵנֵר [הַנִּצְרָח] הַמְאָרְשָׁה וְאִין מוֹשִׁיעַ לָהּ" (דברים כב, כו-כז).

תורת ישראל קשובה ורגישה לקול הזעקה של הנערה – וגם הנער – ההולך מסוף העולם ועד סופו, ויצרה מערכת שלמה של דינים, הלכות ותקנות שנועדו להגן עליהם.

פגיעות מעין אלה הושו – ולא במקרה – לרצח של ממש, וברוב המקרים הם עולים כדי "דיני נפשות" של ממש. ואם "כל המציל נפש אחת כאילו קיים עולם מלא", העושה ומְעַשֶּׂה, השוקד ופועל למען הצלת נפשות רבות, על אחת כמה וכמה.

חיבורו של הרב אריאל בראלי הי"ו, "גבולך שלום – חברה ומוגנות כהלכה", הוא אפוא דבר בעתו.

יש בו דיון חשוב ביותר – בהלכה וכהלכה – בדרכים השונות שראוי לנקוט בהן בתחום רגיש זה, לאורה של תורת ישראל. כפי שכתב המחבר, לאור החידוש היחסי שיש בעיסוק בנושא חשוב זה לאורה של תורת ישראל ומכוח עקרונותיה והגותה, הדברים הבאים בספר הם בבחינת "ראשית דברים", הצעות לפעולה והתווית דרכי כיוון, ויש להמשיך לדון בהם, לגבשם ולשכללם כל העת.

המחבר נותן דעתו, כראוי וכנכון, גם ל"סור מרע", לטיפול הראוי במקרי פגיעה לאחר מעשה, גם ל"עשה טוב", לדרכי מוגנות שימנעו ויסכלו את הרע בטרם יארע.

יתרונו הגדול של הספר הוא בכך שהדברים נכתבו לא רק כדיון עיוני-תיאורטי בעלמא, אלא מתוך ניסיונו המעשי של המחבר בטיפול בסוגיות שונות בתחום זה, שנעשה מתוך תחושת אחריות ומחויבות-רבתי גם לקורבנות גם לחברה.

יתר על כן: מתוך שילוב מבורך זה, בין ה"הלכה" וה"מעשה", העיון המופשט והפרקטיקה, נותן המחבר דעתו, כראוי וכנכון, לחשיבות שילוב הידיים שבין כל הגורמים המעורבים במעשה "תיקון עולם": זה: רבנים וחכמי תורה, אנשי מקצוע בתחום הטיפול (עובדים סוציאליים ופסיכולוגים), משפטנים ואנשי רשויות אכיפת החוק.

כדרכה של תורה, ניתן להרהר אחר חלק מהקביעות המוצעות בספר או לערער על מקצתן. אך העיקר הוא בעצם ההכרה בחשיבותו של נושא זה ובצורך למצוא לו מענה הולם, ראוי, שקול ומאוזן.

כפי שהגיש המחבר, הארת הפנים לנפגעים והימנעות מגישה שיפוטית כלפיהם היא חובה המוטלת על כולנו. לא אדישות, "עצימת עיניים" או "עמידה מנגד", אלא הושתת יד, כריית אוזן ופתיחת הלב. והכל מתוך מודעות ורגישות, אחריות ומחויבות לשלום הזולת והחברה כולה, לשם "הצלת עשוק מיד עושקו", והם-הם אבני פינה ויסוד מוסד בעולמה של תורת ישראל בכלל, ובשדה זה בפרט.

לנוכח כל אלה, ראוי להמשיך, ללמוד ולעסוק בסוגיות שדונו בספר בעיון ובעומק, לשם "תיקון העולם", החברה, היחיד והיחד.

היה וכך ייעשה, ייהנה המחבר מפרי עמלו, ציבור הלומדים בספר ייהנו ממנו עצה ותושייה, ונמצאו הכל מברכין ברכת הנהנין.

בכבוד רב ובברכה,

אביעד הכהן

טל: 09-7750333
פקס: 9-7750337

רחוב מרגוע 5 הוד השרון
ת"ד 261 מיקוד 4510201

אקדמיה בגישה אחרת
www.mishpat.ac.il